

WWW.UNILIB

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

СТАРМЛАДИ

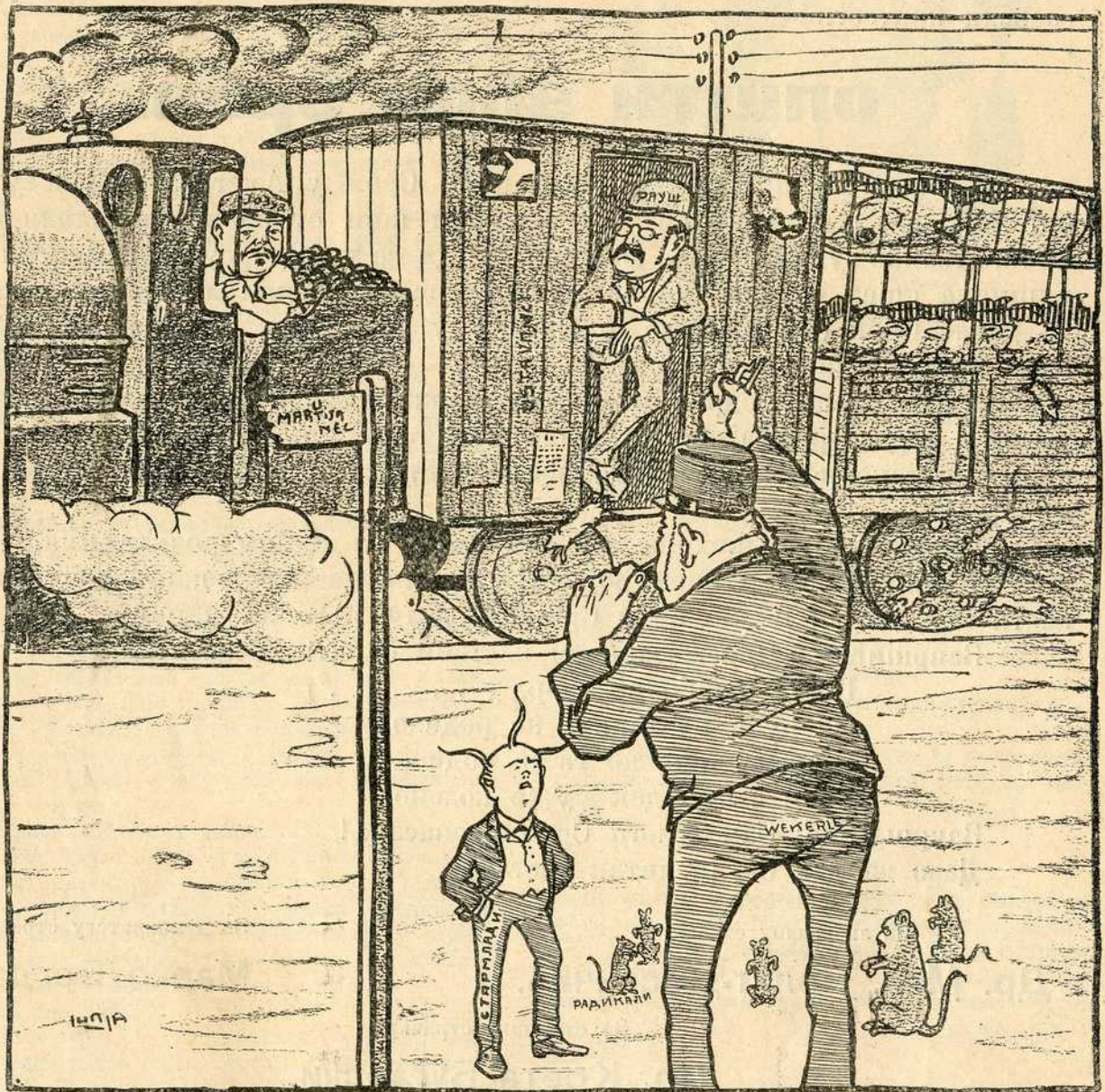
ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

Број 11. и 12.

У Новом Саду, 15. јула 1909.

Год. III.

Мехет!

Стармлади: Море, мајсторе, шта ти оклеван е тим марвеним возом? Зар ти не видиш да марвеним трговцу, све једно по једно марвинче — лицева, а већ и пацови бегају. Докле мислиш држати на фертиг руку и ту звиждаљку? Подвикни му море „мехет“ па нек све зврји, бестрага му глава...

Позив на збор.

Народе српски, снаго наша!

Гесло: **Само слога Србина спасава!** — било би шупља фраза, што је рекао некадашњи државник Светомир Николајевић, а нас би стид и срам морао бити, ако би ми само речима се за слогу служили и народ опсењивали, а не би то и делом доказали, да српски народ није кукавица, него кад хоће и најсветије име да му сатре, кад му политички кретици **дичу вешала** — само за то што је Србин, што свој род, веру и језик љуби и за свог краља и домовину потоком крв лије, ми би недостојни били да српско име носимо, да се српске вође називамо, ако не би сазвали протестни

општи збор Срба.

Срби у Босни, Срби у Далмацији, Срби у Аустрији, Срби у Србији, па чак и у Америци, — па и они који су одавно престали бити Срби, (толико су још стида осетили — да се у 12 часу одрекну српског душмана којем су они као целатски помоћници помагали дизати вешала) — дакле Срби сви и свуда одржали су збор, али шта кажемо Срби, Руси, Чеси, Словени, Енглези, Французи, — па ће ваљда чак и Тунгузи и афричка племена одржати збор и громким гласом протестовати противу **дивље и недостојне хајке** на Србина и његово име, и исказати своје гнушање на тако недостојну **инквизицију човечанства** у XX. веку — само још ми нисмо.

Српске мајке, њихова сирочад плачу за својим родитељима.

Невина крв њихових родитеља, пашће на нас и нашу децу и проклету нас, да ми нисмо били Срби на делу, него на папиру.

Завршићемо Цар Лазаревом клетвом о битци Косовској:

Ко не дош'о на збор, у . . . . .*)

Од руке му ништа не родило!

Проклет био, ко га је родио,

Рђом скапо док му је колено

Завршујемо: Само слога Србина спасава!

Дано на дан Св. (нечитак светац).

За либералну странку:

Др. Мих. Полит-Десанчић.

За демократску странку:

Марко Богдан.

За слагашку странку:

Др. Коста Бугарски.

НВ. Дан и место где ће се збор одржати, објавићемо у скоро у својим органима „Бранику“, „Срп. Гласу“ и „Слози“. Молимо и друге српске листове да овај позив на збор донесу.

*) Незна се за сад где! Пр. ур. „Ст.“

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

Како се зовемо?

Или: Како нас зову?

Радикалко питање

пише: Снаша Сомић

вitez од јеленског ножа, члан вацке академије, тајни саветник бана Рауша и Фрање Кошута, и вођа аустроугарских и треједничких — слепаца, савезник Јовуе Франка, Ложике Мајера и т. д. Безимени уредник кловет новина — свијух влада, бивши магарац и т. д. и т. д.

Питам: Је ли оно странка, коју не знаш како да је назовеш? Може ли оно бити странка, која нема сталности него измеђарски служи час једној час другој влади? И може ли у једном народу, да странка служи коме хоће, па и црном ђаволу, — и барону Раушу.

Код нас је дотле дошло.

Свака птица знаде своје јато, а сваки брат тежи своме брату, па и бува, и буба шваба и стеница — те најодвратније, најгадније и најбезобразније животиње и оне знају куда спадају, само ми смо се створили у подгузне муве, муве без главе, па час се Рауху, а час Векерлу увлачимо... мислећи да ћемо се ту меда набрати... И за камење, балване, па чак и цепанице се зна, куда која иде — само за нас радикале, те најљуће Србе се не зна шта смо, ко смо, куда припадамо. Него нас наше госе Рауш и Векерле као какве класе ваљају, ценају (од Хрвата) крешу, (минастирска уредба) ударају час чекићем (срп. школе) час маљем (велеиздајничка парница) по глави и дробе нас (види програм: „у ком је много лепо и добро за Србе“) и подупирају нас под трошне зграде, још које је Кошут основао 1848. год. — час нас подмећу као слугове под зграду бана Рауша, која тек што му се није над главом стропоштала — и разуме се да ће онда и нас под собом затрпати. Али зато и опет кажем оном Змајевом: „Окати виде, брег нам се рони...“ Ко има очи, нек' бега... И то што пре. Само што пре. Јер кад кров над главом пуцкара, што дуже пуцкара, тим ће сигурније — срушити се... Радикална стравка није смела под тим кровом и даље остати... ако није хтела да је банова трошна зграда ушљеска... а нека нас називају непријатељи нацовима који бегају с лађе која тоне то нас мање дира — него кад нам се кров над главом сруши.

Признајем да су Милетић, Вук Караџић, Даничић, Таушановић, Гај и други одлични родољуби признали да су Срби и Хрвати један народ — али они онда нису могли предвидети, да ће радикална странка икада стати у службу бана Рауха, Векерла и Кошута, јер су ти велики родољуби велим били у заблуди — а ја блудни син нисам!

Заш ако Срби и Хрвати и на даље остају у коалицију као један народ — онда и ја и мој Раух и Франк — остадосмо на дуду. С тога и опет велим ко смо, шта смо а како нас зову — а смело кажем и тврдим: одроди, издајнице, нико и ништа!

А мислим да нам је то и сва ово страна и она страна српска поштена штампана и признала кад је мене као вођу за душу ништицу прогласила.

00.

Српски кошутовци.

— Терају полетику —

I. Кошутовац: Је си ли читао — петковачу — „Заставу“?

II. Кошутовац: Је сам, како не би. Пре не би читао „оче наш“ — него њу.

I. Кошутовац: Е, па кад си читао кажи ти мени: Шта су Срби и Хрвати?

II. Кошутовац: Браћа.

I. Кошутовац: Ал' Јаша каже да нису!

II. Кошутовац: Море какав Јаша, без трага му глава, кад су то признали Милетић, Вук Караџић, Даничић, Таушановић, Стојановић, Богишић — и сваки који није у туђе таљиге упрегнут.

I. Кошутовац: Па да шта смо ми?

II. Кошутовац: Близанци!

I. Кошутовац: Па то су опет браћа!

II. Кошутовац: Нису!

I. Кошутовац: Па да шта су близанци?

II. Кошутовац: Па једно дете од две матере.

ДВОМИСЛЕНО.

На улици се десила крвава туча. Народ се скупио око једног, ког су премлатили, и изгледа да је мртав. На један мах ће једна старија женска приближити му се, те осетивши да је премлаћени још жив, узвикнути: „За име божије брзо по лекара — он још није сасвим мртав!“

➤ Патријархов коадјуатар. ➤

(Види слику на 2-ој страни).

Иза кулиса једне редакције.

— Врло занимљив монолог. —

Један пензионисани војни капетан: Преместили ме из редакције у администрацију. Неко ми је рекао да се боје, да ја шпијунирам за војску... Али молим вас, што ћу ја то чинити, кад странка има у својим првим редовима шпијуна за војску.

Табло!

Пси или људи?

(Написао један бивши човек, пре но што се претворио у Рауш-Кошутовог магарца. Дакако да је он још онда знао да ће ова песмица трепати његовим радикалским „љутим“ Србима, поми Јовану Јовановићу, поп Витасу, Кости Јовановићу и већ сличним гмизавцима — који мало друкчије бране српске захтеве него самосталска дечурлија.)

„Ко су тамо ти што пузе? —
 Пси мислите? — псета крута? —
 — То су људи, а репови
 То су знате од капута.
 „Ма ти неком лижу руке?“ —
 Не, не лижу, већ у миру
 Само љубе, а то знате
 Кажу да је по мавиру.
 „Шта ли хоће? — Али ено
 Већем зборе — аох руге:
 „Ми смо, веле, господине
 Покорњејше слуге, слуге...
 Слушаћемо, пузићемо,
 Ми немамо свога гледа,
 Ваша милост нек изволи
 Да над нами заповеда...!“

Црна Гора и Настић.

— Са „велеиздајничке“ парнице. —

Др. Хинковић: Кажите ви мени, господине Настићу, како сте ви могли пренети толики експлозивни материјал, а да то пограничне власти нису приметиле?

Настић: Па ствар је врло проста. Ја сам сав тај материјал прогутао још у Србији и тек у Црној Гори сам пред славним судом га....

Др. Хинковић: ...?? Барабанчо.

Молимо
 г. г. претплатнике
 да измире стари
 дуг и обнове
 претплату при-
 кљученом новча-
 ном упутницом.

Администрација
 „Стармладог“

Политички краставци и тиквице.

— Наступила је сезона краставаца. Уредништво „Заставе“ је изнело четир корпе на продају, укисељено у воденим чланцима.

— У Рауховој „Уши“, Франковом „Хрватском Браву“ и Пфајферовој „Крави“ — лупају тикве за своје телиће.

— Легионаши изјављују, њима тикава не треба, док су им на рамену главе.

— Мата Косовац јавља да има и он једну грдну велику тикву на продају, која је родила у радикалској автономној башти, а стала је управе фондова само 40.000 круна.

— Бан Рауш, вратио се из Пеште, где је био да продаје бостанџијама краставце.

— „Pancsovai Szécsényi Szövetség“ јавља да му је пошло за руком да оплемени три зелена краставца на српском ђубрету Стевана и Александра Теодоровића, и ђубришту радикалског Саборског одбора, Владе Петковића.

— Бечлије су раде да наууне један део босанских тиквица са филованим уставом из бечко-пештанског парламента.

Псећије врућине.

Услед псећијих врућина, побеснео је један пас у радикалној ергели. У недељу је осакатио једног старца. Да псето неби још кога честитог грађана осакатило, упозорујемо нашу славну коштовачку полицију која се одала у последње време на стрвољерство убијањем паса — да и на то радикалско штене припазе, ма да је њихово. Судећи по лајању, држимо да псето мало шантуца.

Стармлади и младстари.

— Из политичке школе. —

Стармлади: Верујеш ли ти у ускресуће!

Младстари: Верујем!

Стармлади: Зашто?

Младстари: За то што сам неки дан у-верно се коалиционзшком мађарском владом.

Некад и сад;

или:

— Радикалија и „самоисталека дечурлија“. —
Песма од Јаше Рауховог, злу не требала.

Све је, све је друкче било,
За детињског нашег реда
А данаске то се само
Међу нама приповеда.

* * *

И народи, јест и они,
Имали су памет плитку,
И они су негда били
У детињству, у повитку.

Служили су тиранији
За ропство су крвцу лили*)
Помагали душманину**) —
А душман су себи били.

А слободу — своју драгу —
Газили су они сами,
Чупкали је... ал тако је,
Кад су били још у тами.

Тада им је доста било,
Да засладе само уста.
Некад их је довољило
Обећање, речца пушта.

Ал прошло је и то доба
Кад с' народи играт сташе;
Играли се дуго, дуго,
Па се већем наиграше.

И народи о свачему
Већ друкчије данас суде,
Та време је направило
Од дечице — зреле људе.

*) Удбина пр. ур. „Ст.“

**) Раушу пр. ур. „Ст.“

Предсирема

(Или кад је видио „човек“ да не помаже оно
што слаже нашто се одлучио.)

На велики петак.*)

Мав'о сам се вина — и воду ћу манут',
И мастила можда скоро ћу с' оканут',
Јер залуд се пише, залуд песма слаже
Када не помаже...

А кад сит већ будем опевања јада
Мастило ћу с руке крвљу спрати тада
А већ чијом крвљу? Манте, манте само
Ми се добро знамо.

(Прво коло песама од Јаше.)

*) Или Тудин-дан? — главно је по програму у очи великог празника.

ТУШЕВИ.

— У Француској је пало министарство. Да се то у Мађарској десило, имало би још наде на „воскресеније“.

— У Перзији је револуција срушила шаха и поставила на његово место једанајстогодишњег сина. — Само да не буде опет: јако дрво таки клин; какав отац, таки син.

— У Тржићу су обеси Раухови жандари ухапсили седога проту Вукелића. — Хја, циганин кад се дочепео власти он је прво свога оца обесио.

— Шпански претендент Дон Карлос је умр'о. Последња му је жеља на самрти била: да седне на шпански престо.

— У Дубровнику ће се завјештаним иметком од 320.000 круна основати „Матица Српска“. — Радикална странка је тим поводом решила, да позове Дубровчане да ту другу „Српску Матицу“ оснују у Новом Саду, а ако дубровчани не буду хтели, а оно да им бар уступе руковање фондом, пошто су они врло сретне руке.

— „Србобран“ доноси писмо Рауховог протектора неког подмаршала — Пухала. — Зато то дакле Раухова влада тако и мирише.

— Бугарско свештенство неће да крунише бугарскога цара Фердинанда, за то што није православне вере. Цар је решио да позове из Новог Сада владика Шевића, који једва чека да венча — католике.

— Исти владика Шевић, одриче се Акуртија и моли „Србобран“ ако му је стало до достојанства срп. владике, да донесе исправак. — Стало му је, како му не би стало — само не знамо је ли и св. оцу до њега стало.

— Чивуцки „Pester Lloyd“ замера Србима, у Србији да се за судбину своје браће занимају — које би србождер Рауш и Акурти да обе се. — Е, па што се онда иста кошерска штампа занима за судбину чивута у Русији.

— Него исти лист се мало обезобразио, па позива Србе у Загребу, да кажу да ли су они изазвали кампању противу насиља Векерловог експонента Рауша, а уједно се излавуо па вели да од тога одговора „зависи можда и судбина оптуженика!“ — Тако, а наивни Французи су мислили да то зависи од кривње или невиности оптуженика.

— Јарца се човек треба да боји с преда, коња острага — а шпијуна Настића са свију страна.

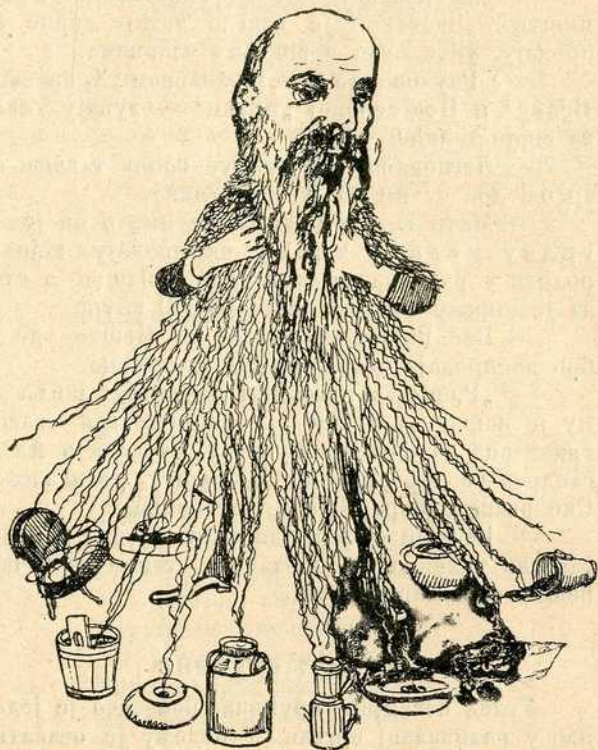
Лакше иде.

Помоћник: Опростите госпођице, али тај штоф не можемо променути.

Госпођица: Ал' тај се штоф не допада моме заручнику.

Помоћник: Па то је најлакше. Промените заручника.

Мина Електрика.

Јадникова брада.

Др. Брадић: Јадан сам ти ја! Није доста што брат Јаша моју браду у свашта гура, него је сад и мој имењак узео анализирати и доказивати Тарабокију, како длаке у мојој бради нису од косе, него су то заверенички конци, којима се чак и топови могу вући. Еј, Јашо, Јашо, што си моју браду у свашта гурао. Срећа је још што ме штити орденски имунитет за учињене услуге — које мало одударају од Настићевих....

Под Кикиндом зелени се трава....

Под Кикиндом зелени се трава,
Србадији от'о ишпан права,
Утерао у општину бртва.

Ал се вара наша мила Гица
Ако мисли, још прасит прасица,
Јер чим почне да јој врда фарка,
Осетиће већ буду од Марка.

Кикићанин.

И то ми је задаћа.

Учитељ: Шеснајст деце су кренули на Дунав. Али пошто не знају сви да пливају, петорици је забрањено да се купају. Колико ће се њих купати?

Ђак: Сви!

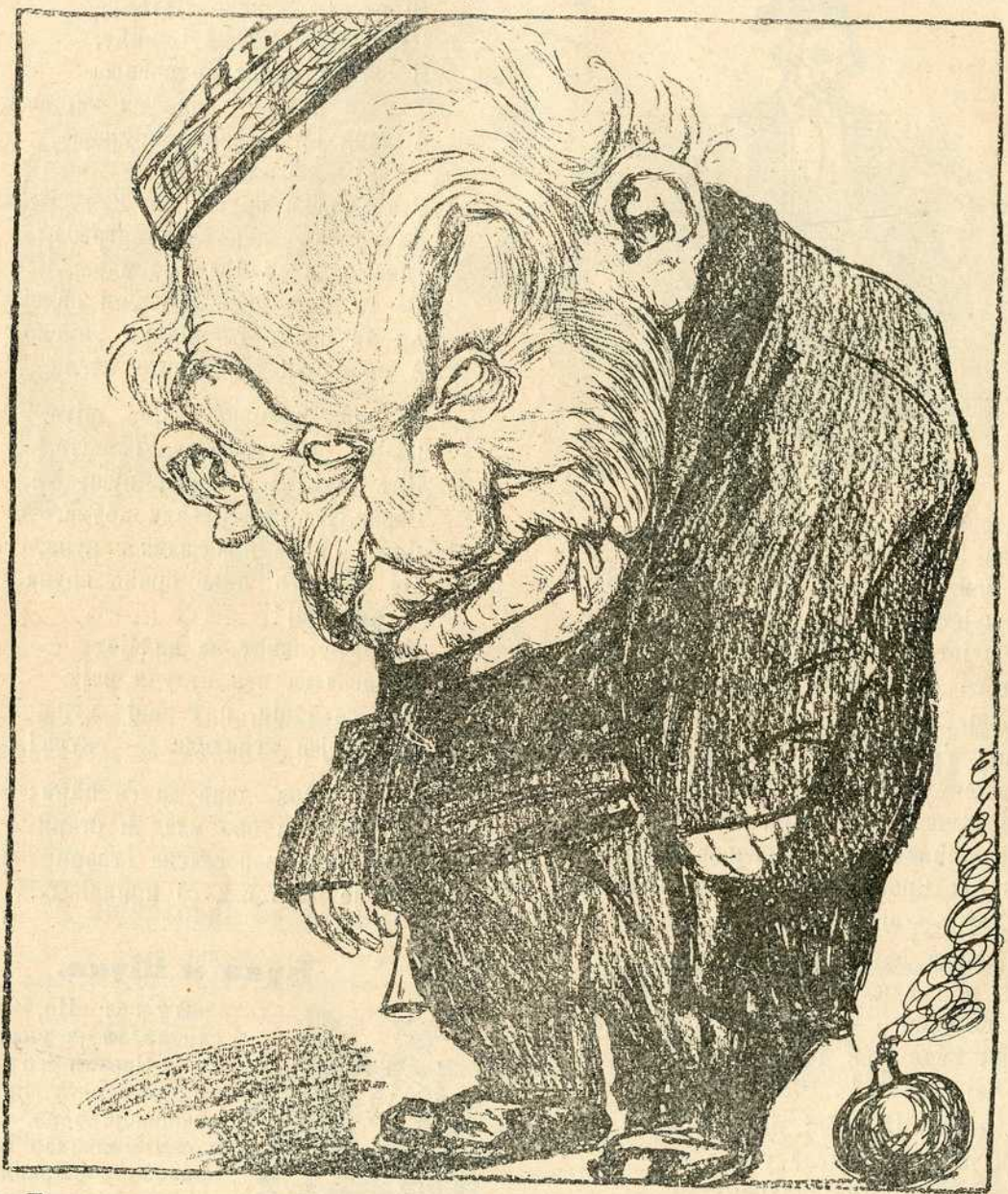
Мина Електрика.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

Извршена пословица.

— „3000 круна за „Финале“! —

Н. Г.: Еле ипак пословица има право, да ко с ђаволом тикве сади, о главу му се лупају.

Језиқ у баќе.

Стражемештар: (на веџби, једном новаку): А што си ти тако данас немиран, и одушевљен, ко зеље кад угледа шунку.

Из касарне.

Каплар: Триста вам ваших, Кон, што машете тако рукама, као да држите распродају.

Са „велеиздајничког“ процеса.

Др. Хинковић (шипијуну Настићу): Знате да ће се „Вардар“ за 1910 год. штампати у 40.000 екземплара и да ће сав бити посвећен Хрватској.

Настић: Биће по свој прилици и ваша слика.

Др. Хинковић: Тому се радујем. Ал' и ваша. Дали се ви радујете?

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Шијак Мата нућу гради.

Чујте браћо, да се послушамо,
И да једну песму саслушамо,
Да вам једно чудо отпевамо,
Да чујете што још чули нисте.
Да чујете како варош страда,
Куд се дева благо Новог Сада.
Хај, хај!

Купку гради, Бала феишпане,
Ујвидеку, граду Новом Саду,
Благословом 60 подрепаша,
Представника све неђвенићолцаша.
„Љутих Срба“, с њима Томић Јаша.
Хај — ај!

Не гради је, ко свет што је гради,
Већ је гради, да се нешто ради,
Да гладнице — не умр'у од глади,
Нови Саде. тек да се убради.
Хај — хај!

Не диже је брегу на планину,
Већ је спушта доле у долину,
У долину, грдну јамурину —
Све на рачун — Ујвидека града,
А у славу новог грдног зајма!

Сто хиљада круна је стуцкано.
Све на рачун новосадске раје,
Добра банка, па нам паре даје.
Паре даје, -- ништа се не каје.

Згледали се шесет подрепаша,
А на челу с њима Томић Јаша,
Томић Јаша, Кошутовска снаша,
Где од пара — нема ни марјаша.
Хај, хај!

Сад долази тек најлепша строфа,
Нова строфа, или катастрофа,
Еј беседи Аладар Балићу,
Чули мене Јакове Сомићу,
И остали шесет подрепаша
У каси нам — пема ни марјаша,
А нама је потребно крунаша.
Ха-а-ј — Ха-а-а-ј!

Сто хиљада круна још нам треба
Да градимо цев куда нетреба,
Сама вода уз брдо не иде.
Та то данас већ и слепи виде,
Ал ми браћо то видели „нисмо“,
А прорачун није свето писмо,

Сто хиљада новог зајма дајте,
Па ви јарак до вода копајте,
Пет фати га у земљу пуштајте,
Сарањујте сто хиљада круна.
Док је нама новосадског руна,
Не бојте се, биће браћо круна.
Хај, хај!

Ударите памет на вилајет,
Новосадска нек кулучи раја,
Нек се зноји, и у зноју купа,
Ето њојзи купатила — скупа!

И без п'ара, лепо да се п'ари;
А нек туби ово млад и стари,
Како теку новосадске ствари,
Сад је било сад се приповеда.

Ђука и Шука.

Ђука: Но, Шуко, је сам ли ти ја увек говорио, да је Настић потплаћен сведок — у црногорској удешеној афери. Ето сад је и сам министар Тамановић признао у „Бранику“, који их је једини бранио.

Шука: Тако је Ђука, тако. Него се чудим како књаз и после Настићева признања, да је он био црногорски agent provocateur — који је ту аферу с бомбама удесио — не пусти оне сужнике из црногорске бастиле.

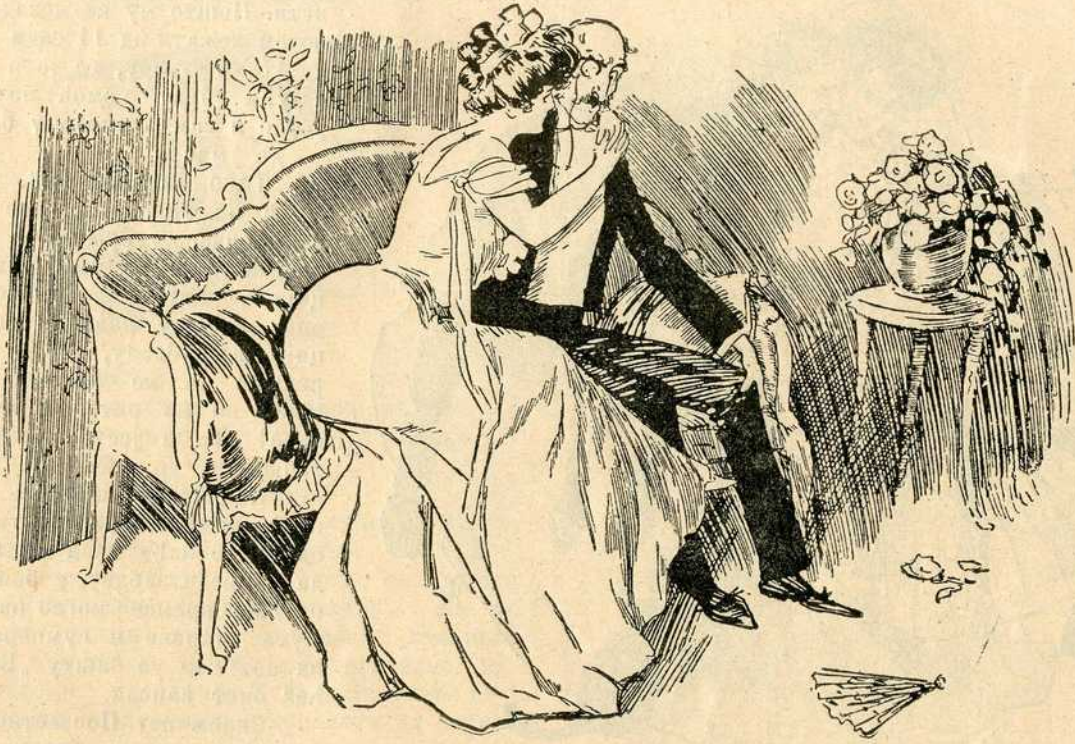
Ђука: Знаш, можда он још не верује...
Шука: Ама шта не верује...?

Ђука: Па не верује на пр. да турски султан није више султан и да персијски шах није више шах.

Шука: Па треба га уверити...

Ђука: Море кад се он увери, толико ће му вредити ко и шаху и султану.

Наравно да има.

Млада жена: Шта мислиш Јанко, има ли човека на свету, који у истини може казати својој жени: Ти си једина коју сам икад љубио!

Он: Једнога, знам!

Млада жена: Ти, јели драги?

Он: Не. — Адам!

Са Јојартовог банкета.

— Јели ти мали пиколо а где ти је газда?

— Газда је врло љут... управо бесан... мислиш сад ће кога осакатити.

— А што је бесан?

— Та позвани су толки гости на банкет а до сад још ни један није изостао.

*

Око 11 сати ноћу сретнем где четворицу носе у чаршавама.

— Шта наопако? Премлатили их!

— Јок, јок!

— Како, још су живи? Ождерали се ваљда?

— Како се могу опити, кад се сви отабачили?

— Е, па шта им би? Да се нису јелом отровали?

— Како се могли јелом отровати, кад га нису ни видели.

— Е, па да шта им би?

— Вишта. Умрли су од глади.

Модерни афоризми.

Љуби ближњег свога — као жену његову.

Да што ми ти да што?

(Или зашто се неко у швимшулу купа?)

Из књиге: „Nyomorult gazemberek“ од Роберта Корнела, новинара, и Владимира Секеља, полицајног концеписте.

О перверзним особама: (Стр. 99): „Многи посећују купатила (швимшуле) и шпортне клубове, да напасу очи, које им се просто ужежу на особама које су им симпатичне.“

Ван тако.

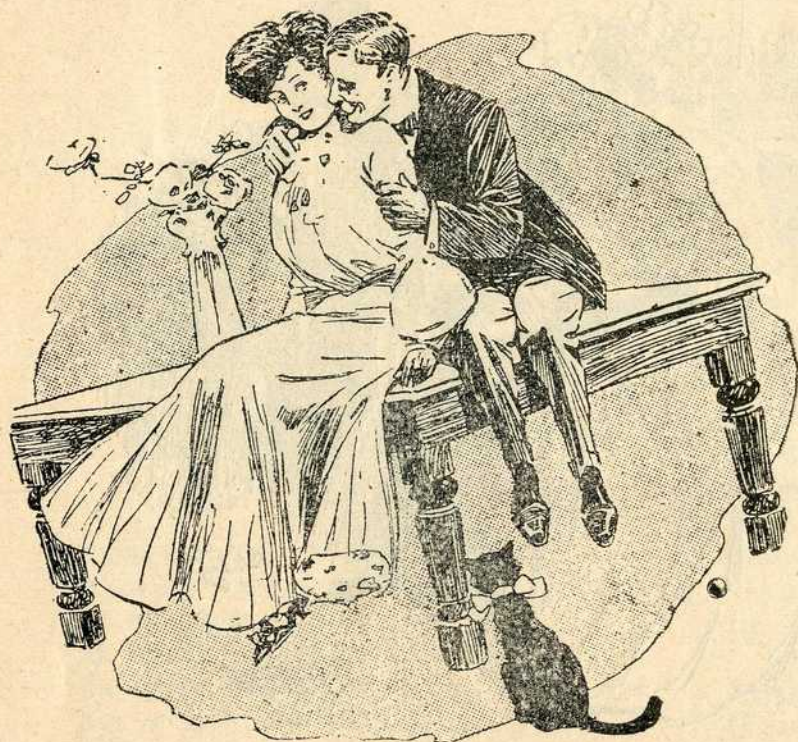
Председник суда: Чујеш ли ти матори зликевче, Пајо Лоповићу, услед недостатка доказа суд те ослобађа. Али држим да се нас двоје више нећемо овде састати!

Паја Лоповић, (стари коњокрадица): Што? А да не мислите ићи у пензију, господин председниче?

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

Лукави муж.

Муж: Женице, данас идем у позориште, даваће се неки комад у ком ће се исмејавати жене. Дај ми кључ, да могу звиждати у њега.

Вести из места.

Освећење воде. Због света који није научен да дрхће, морали су ове године сва купатила доцније отворити. Тако је на пр. петроварадинско купатило тек ових дана владика Шевић — осветио.

Срамота И ових дана се свет могао уверити да су сви трговци в а р а л и ц е. На име приликом неког венчања, згледао се свет у цркви на крају једног трговца. Т. ј. неки трговац је толико штофа на мери украо једној госпођи да се сиротој скоро голе груди све до брадавице — виделе. Срамота! (т. ј. од трговца.)

Нека се држи реда. Свет се чуди „Бранику“ који обично с похвалом пропрати сваку удају личних Српкињаца — за иноверце, да није и последњу удају похвалио.

Њему стига. Један адвокат, који иначе не оскудева у језику — сасвим је занемио при тој удаји.

Православни бискуп. Да би и друге личне Српкиње добили густ на удају за иноверце и рађање католичких деца, јавља православни бискуп Митрофан Томић, да ће их он благословити, заш' он је мироподмазан од Јаше с ножом.

Не требају му кола. Један трговачки помоћник се устрељио из револвера због љубави,

на сред главног тротоара у Новом Саду, и стрпоштао се на исти. Пошто му се досадило на истом лежати од 11 сати у вече до 4 сата у зору, то је и не чекајући „брзу помоћ полиције“ устао и сам отишао у болницу — да умре!

Тако штогод већ. Пошто се и на трећи проглас „Срп. Трговачкаг удружења“, и то с дебели слови, за упис нових акција — није нико јавио, осим оних који су ради своје акције да продаду, то је управа решила да не продаје акције више ни на рате — него на киле! (То и јесте право трговачки. пр. ур. „Ст.“.)

Конкурентска љубав. Један новосадски кафеџија пита газду од „Беле лађе“ кад мисли опет да приреди забаву у башти, да би благовремено могао набавити љуте наприке и сумпора и да их под зид уз башту „Беле лађе“ опет запали.

Скромност. Посластичар Курборци моли новосадску полицију, да му при идућем војном концерту не дозволи само да загради главни улаз у парк — него и главну улицу шеталишта у Новом Саду.

Протест. Против тога је уложио протест кафеџија са сред пута и моли да се то парче главног шеталишта за њега загради кад он даје концерте.

Позор бескућници. Уредништво „Стармладог“ упозорује све бескућнике новог Сада, који не вољу да спавају под ведрим небом, нарочито кад киша пада, да је наша варош за ту сврху подигла згодне шатре и черге, пред самим магистратом, на сред пијаца — где је врло угодно спавати. (Тако бар један господин прича!)

о/о Један новосадски адвокат оће да метне цимер „код јефтиноће“. Уједно се препоручује г. г. трговцима као јефтин масакуратор. Понуде ваља слати под фирмом „8000 К“ на г. Д. Н. новослобођеног трговца.

Такођер сабирач.

— Чудновато је то, да има људи, који сав свој живот проведу у сабирању. Тако познајем једнога који је у свом детињству скупљао бубе, после руде, па стари новац, па марке, и сада се још увек бави тим послом.

— Тако? А шта сабира сада.

— Сада пише драме.

Пред ковачницом.

(у месту под сувачом.)

— Држ' комшија...

— Држим, мајсторе!... Ударај, ко неки дан заједнички сабор по Ружа Шандору — хоћу рећи Раушу.

— Па шта је ново комшија?

— Скоро ништа. Дошо нам кући на одмор, нађшагош ур, госип' Јаша Мркшић... Па јест' уморили се људи. Није шала, каже он, толике милијуне изгласати да народ плаћа... па ту човеку да отпадне глава од силног климања, каже он; а језик да одебља од непрекидног викања „тако је“ и „ељен“. И да није човек глупав, каже он, мож' човек оглунавити од силног климања главом и кроз две године само ћутати и само те две речи говорити као папагај.

*

Него шта мислиш мајсторе, ко је управо са том ходошком манастирском парницом. Ко је у праву Др. Мушица или Др. Малешевић?

— Хе, знаш комшија, имам ја једног шегрта, здраво „добро“ дете. Неки дин а он каже мајсторица: „Мајсторице хоћеш ти мени дати још један колач? А мајсторица му каже, а што питаш сине? Хе, каже „ако ми нећеш дати још један, да овај једем лагано!“ —

Тако и Др. Мушица... шта он зна хоће ли њему мајсторица Автономија дати још једну таку парницу, па је чова процес терао, терао, док га није дотерао тамо где је био — и пре започете парнице.

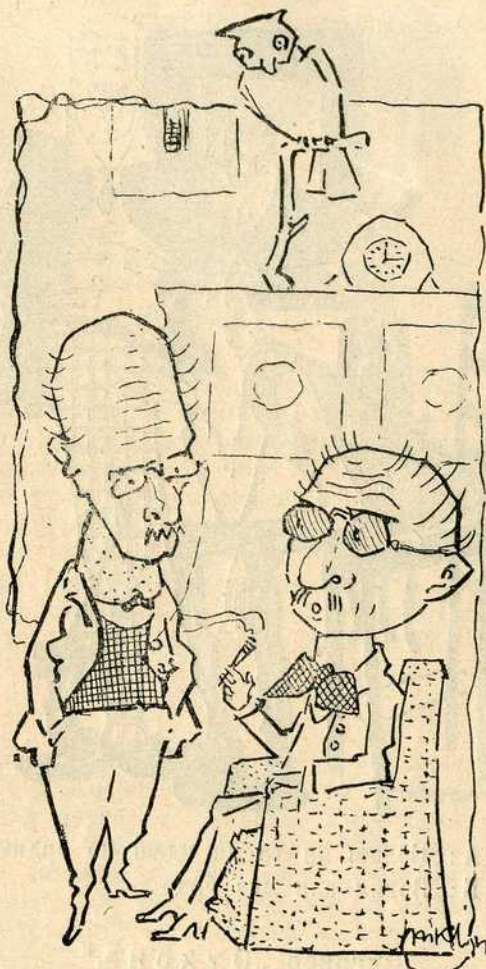
Конкуренција

Домаћица (која је нашла своју кашику код куварице у сандуку). Како, ви се још усуђујете тврдити, да то нису моје кашике?

Куварица: Да богме да нису, јер изволите видети, на њима је урезано код „Беле лађе“.

Домаћица: Баш то јесте доказ да су моје, мој муж је тамо на косту био, пре своје женидбе — скоро две године.

Куварица: Извините, али и ја сам тамо била куварица — четир године.

Мож' и шај ћаво биши.

Гост: Гле, ти имаш и папагаја!

Домаћин: Да, већ три месеца; жена га дневно учи и још никако да реч проговори.

Гост: Можда му није дала до речи доћи.

У библиотеци Матице Српске.

Један члан: Молим, вас, могу ли добити, какву књигу из Матице Српске — рали штудија

Библиотекар: Жао ми је, али сад је баш однео Скерлић — и последњи комад. Чак ни за Тихомира није оставио ни један комад — за штудију.

Умирење.

Мати: Шта ти пада на ум синко, да на ште срце једеш те зелене, незреле јабуке.

Синчић: Ко ти каже, да је ово на ште срце... ово је фала богу, већ и четврта...

ЛИСТАК. ГОСПОДИН ПАРОХ

— Octave Mirbeau —

Брено је сеоце на ледини, у округу морбианском.

Око села, чије су ниске, прљаве кућице покривене сламом, пружа се мрачна пустара, пуна бокора црвеног цвећа, које мирише на мед. Неколико мршавих оваца, неке сенке мршавих коња, неколико крвава налик на костур, с брадастим губицама као у коза, кржаве, гадом изедене, коже — пасу бодљикаво шибље жуквино. Усамљени борови овде онде издижу своје чворновате гране к сивоме небу. Сви су окренути северо-истоку; понегде међу честим жбуновима жуквиним, види се по какво местанце свежег зеленила опкољено белим ѕидом; то су поља, засејана поретком пшеницом и оскудним зобом, тужне њиве, које су сироти сељаци мученички отели од пустиг, неплодног земљишта. Лево, с облацима засејаним по видику, сјаји уска морска пруга бледом, суморном светлошћу, светлошћу мртвога мора. Становници ове клете земље једва могу да се сматрају за људска бића. Под смрдљивим ритам, са љиховим, земљане боје, од глади и грознице мршавим лицима, и кривом кичмом, изгледају они као болесне животиње. Живе од прогрушалог млека и смрдљиве воде, а понеки пут, у време доброг риболова, и од сувих риба, које остављају на дугачком прућу, да се на сунцу осуше. Ноћу се одмарају заједно са својом стоком на свежем ђубрету у штали.

Па ипак је господин парох, који као неограничени господар влада овим народом, без туђе помоћи учинио то (цедећи безобзирно већ десет година те људе), да саграде нову цркву, која је коштала педесет хиљада франака и звонару од црвенкастог гранита! а осим тога; на цркви је златан крст, који се безбрижно и весело диже у вис, из средине овога глиба људске невоље.

Бакарно-црвено лице, украшено модрикастим ожиљцима краста, измеђ искиданог клунчета косе, кучинасте боје; дивља, искривљена уста без зуба, у углу којих је од јутра до мрака с дуванском чорбом мала дула, која се непрестано гаси и опет пали; мршаво, погрбљено, искрив-

љено тело, чије кривине и гуге још више одскачу кроз масну, старим крпама закрпљену мантију; тако изгледа господин парох. Дању се вуче од врата до врата, с њиве на њиву, код једнога проси а код другога тражи, узима јаја, масло, млеко, суво пруће, дави девојке, туче малишане, свакоме прети паклом, пеује као кочијаш, и сваки га опет више поштује и цени него ли слику св. Тугена који лечи од беснила, или св. Ива, који мртве оживља. Код нас за њега кажу: „Он је прави апостол!“

* * *

Једног лепог дана поне се господин парох, кад је дошло време предике, на предикаоницу и замахну црквеном заставом. То је била стара, подерана, избледела застава, искиданих ројти, парче свиленог дроњка; давно су бацили црвено обојену, криву мотку заставину; а златан голуб на врху није имао ни крила ни костију.

Парох се прво прекрети, затим издиже ту бедну заставу пред множном верних и викну: „Погледајте ово! Ова лепа, црквена свила сад је прљавија него ли сувње мајке Товијене!... Свиње сте ви, сви сте ви свиње, али зар мислите, да за то имате право, да свету својину, својину Божју и свете Богородице, остављате у таквоме стању? Како, или ви можда мислите, да ћу је ја, такву каква је, носити напред на литији о Фронлајховој светковини? И то је већ сувише дрско, да ја своје ланце рибам њом! Лопуже, лењштине, јеретици, фарисеји, то сте ви, што се радо гојите и опијате, ви покварени грешници! Вама није брига за то, да ли ће драги Господ Бог, света Богородица и сви Свечи, Божји угодници, ићи полунаги и исцепани! Али чекајте само, испричаћу ја нешто, пошто морам једанпут да учиним крај тим вашим витковљацима и злочинима. Ја сам син њ видео драгог Господа, он је био потпуно гњеван и рскао ми је:

„Хоћу да имате нову заставу, чужеш проклето исето! Л-пу, богато позлаћену заставу. Заставу најмање од четрдесет франака. Жан Мари даће за то десет су-а, мајка Товијева, стара тврдица и извикана крадљивица, мора дати два франка! Данти, који је прошле недеље купио теле, даће три франка! А сви остали морају дати по три су-а, фунту масла, туче јаја

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и лонац масти! — Тако, сад знате, шта ми је казао драги Господ Бог.“

Један тренутак застаде. Верни беху сасвим тронути; нико се не усуди да подигне очи на господина пароха, који настави:

„Пазите, шта ми је још препоручио драги Господ Бог! Препоручио ми је — то су његове сопствене речи, које вам понављам — препоручио ми је ово: „Ако се успротиве да даду оно, што ја тражим, тада ће поћи наопако њихове ствари; претворићу их у бесне псе, у заклану телад, у репате мајмуне, пољске мишеве и све ћу их послати у пакао!...“

С друге стране цркве прекиде га смех. Код врата је стајао стари погранични стражар, љуљао се тамо-амо, гладио је, чисто милујући, бели брк, и смејао се неверно и подругљиво. Запелујући од беса, викну на њега господин парох: „Шта се смејеш ти ту, седи јеретиче, заступниче Ђавола! Мислиш ли ти, да те Бог не познаје? Ти мислиш да он незна за твоје угурсузлуке? О теби ми је говорио: „Да, тај бркати лупеж иде у варош, да продаје упљачкане ствари на обали, и дели тај ђавоски новац с кријумчарима! Чекај! Чекај!... Ако брка не дадне четири франка, отићи ће он прво у апс па после у пакао!...“ Што се не смејеш више, отпадниче, а?!... И окренут вернима, заврши „Чули сте вољу Господа. После службе доћи ћете у пароху кућу и донети ваше дарове. И тешко томе, ко се огреша!“

Господин парох опет уви заставу, остави је иза предикаонице и стаде брисати с чела зној, који му је цурио као река.

„Та-а ко, а сад“, рече он после мале паузе, „још нешто... Начелник је умро. Ун је био један бедник, који је с осталим републиканским самсовима растеривао моју свету браћу, ваше свете оце. Али ако, пак, неко од вас хоће да моли за њега, ако! Нека га! Није то никакав грех!... Ја ћу још прочитати „Оче наш“ и помолити се „за здравље нашег светог господара и краља, који ће се опет вратити!“

И претећи, господин парох се окрете пограничном стражару, који се сада више није смејао; и, лупајући песницом о предикаоницу, викну: „И опет ће се вратити наш добри краљ, уз пркос свих браќиља.“

Затим клече, милосрдним покретом направи знак крста и нејасно латински промумла: „У име оца и сина и светога духа амин.“

Пустаром се, на пољу, ширила беда њеног неплодног земљишта, а оне мршаве овце, оне сенке мршавих коња, оне краве налик на костур, с брадатим губицама као у коза, краве, гадом изедене, коже, — пасле су под дубоко уцвелењем небом бодљикаво шибље трновитих жбунова.

(С француског **Л. М.**)

Позив на претплату.

Овим дуплим бројем 11. и 12. навршује се II. четврт и отвара претплата на

III. четврт.

Поред свег тога што је Векерлова влада била пала, а радикална странка се љуља, заједно с њеним српским баном Раушем, у чијем програму има много „лепога и доброга“ за Србе (радикалне странке!) — ми стојимо чврсто, на становишту: кефај где којег стигнеш и дохватиш „пријатеља“ српског народа, почевши од Јаше Рауховог — па до инкљусиве Јозуе Франка. Ми никоме не пегламо, него независно, према свима и свакоме, као мали али слободан сатирик — лист уређујемо! јер нити су нам уста завезана (цифром), нити руке спутане (парама) од икога на овоме свету, већ се грејемо једино на сунцу „благонаклоности“ — наше високе владе: г. г. претплатника! те немамо никога да се бојимо (осим г. г. неплатника) те ће лист и даље (не за инат србождеру Акуртију и трезвеном Тарабокију. — него у интересу народне потребе) излазити уз добре карикатурне слике, политичко-сатиричну и хумористичну садржину.

Ми смо свима неплатницима лист обуставили, па молимо за претплату г. г. претплатнике, којима лист нисмо обуставили, и чијој тачности у шиљању претплате имамо да захвалимо да лист може излазити јер наш лист не одржава странка, прирез, — а масне огласе од босанске владе за сарајевске Илиће и државне железнице „ред возње“, за које се по уврштењу плаћа као што су у сабору изнели и по 10 000 к — наш лист не доноси, које и јесте доказ да не стојимо у угодној вези као неки наши „родољубиви“ листови, који имају и странку за леђима — и ако под тим уветима неби имали резона да обстојавају

Да лист не би у излажењу закаснио, молимо г. г. претплатнике да не закашњују претплатом. Та кад би сви тачно претплату слали — ми би лист могли куд и камо боље уредити, (платили би сараднике и поручили више савремених карикатурних сличица) и тачније издавати, јер и ако ми и имамо вољу да лист дабе уређујемо, нема вољу нити цртач, нити творница што прави клишеје, а најмање штампарија да раде дабе — и ако су многи добро ситуирани претплатници „Стармладог“

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

имали велику вољу да лист цабе читају, коју вољу смо им сад ми покварили — обуставом листа.

Молимо дакле учтиво г. г. претплатнике да обратном поштом претплату обнове.

Администрација и уредништво
„Шармладот“

Сви клишеји који су изишли у „Стармладот“ продају се врло јефтино. Упитати се на администрацију о. л.

ЛЕКОВИТО КУПАТИЛО

РУСАНДА

у МЕЛЕНЦИМА (Торонталској жупанији)

у Јужној Угарској

отворено је од 1. (14.) маја до 1. (14.) септ. о. г.

Специјално лечи: **Севошине, хроничну реуму, скрофулу** у свима њеним облицима и појавама. **Којне болести**, које нису у стању биле никакве лековите масти излечити, — нарочито **Psoriasis** и **Prurigo**. Код женских **неуредан крвоток**, и живчане болести **Сигуран успех** у лечењу **костобоље Caries. Necrosis-а**, у коме премашује најчувенија интернационална купатила. Са успехом лечи **застарели луес**.

У купатилу ординира званични купалишни лекар др. Љубомир **Думић**, лекар клужке клинике.

Станови се састоје из **четири** модерно удешена **хошела са 74 собе, курсалон, кафана, изврсна кухиња, добра музика, цвешни парк** са удобним клупама, **гласовир, кућлана, билијард**, стоји на расположењу купалишним гостима

Ближа извешћа и проспекте на захтев и бесплатно шаље

Управа купатила „Русанде“.

Циркус Шмит
у Новом Саду.

Пред зградом новосадеког кр. суда приређује дневно у вече у 1/2 9 сати

Сјајне представе

уз суделовање одличних уметника као: **гђце Ержиче** на златном стубу; **Марлов и Оскар**, глухих **Аугуста**; директор **Шмит** и супруга му са својим дресираним племените расе коњима. **Гизела и Маке** Комично музикални приказ; **The claeses**, три гимнастичара на реку; **Романо Дрекслер** жоке уметник јахач; **браћа Клат**, акробати у скакању; **Бѳбѳ слон**, предвођен једним ванредно изученим коњем, од **Емила Гаутира**.

Представу прати сопствена музика, а назменце и петроварадинска војна музика.

Улазна цена: нумерисано засебно место 1. ред К 2.40, нумерисано засебно место 2. ред К 2.—, I. место 3. ред К 1.40, II. место 4. ред К 1.—, III. место 5. ред К —.80, стајање К —.40. Деца испод 10 година и војници испод наредника плаћају: за нумерисано засебно место прва 2 реда К 1.20, I. место К —.80, II. место К —.60, III. место К —.50, стајање К 30.

Сваки дан нов одабран програм

ПОГРЕБНО ПОДУЗЕЋЕ
и стовариште надгробних споменика

ПАЈЕ МАРКОВИЋА у Н. САДУ
у средини дунавске улице, телефон број 168.

Филијала: погребно подuzeће „Конкордија“ пређе Буре Стојковића, Ђурчинска улица број 15.
Држи вавда огроман избор сваковрсних камених надгробних споменика. Натписе изрезује најсавршеније, а позлата дупла и дуготрајна. Велики избор мртв. сандука, венаца, покрова и целокупне опреме за погребне. Цене строго солидне а послуга најтачнија.

Број телефона: 244. ==

== Број телефона: 244.

Поштованој публици Новог Сада и околице!

У ПРИЈАТЕЉСКУ ПАЖЊУ МОЈИМ ВЕОМА ЦЕЊЕНИМ МУШТЕРИЈАМА!

Она ванредна пажња, коју је п. н. грађанство Новог Сада и околице већ одавна поклањало мом раду у досадашњем мом атељеру, побудила ме је на то, да — **тежећи, да још већма заслужим то одликовање — створим**

ПРВОГ РЕДА ФОТОГРАФСКИ И СЛИКАРСКИ ≡ АТЕЉЕ ≡

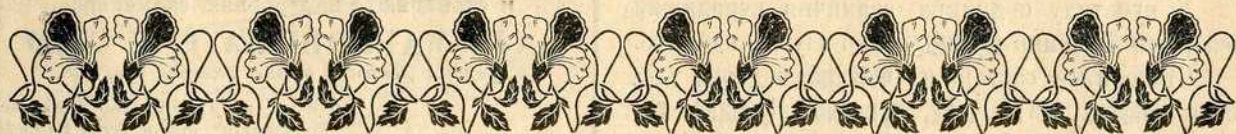
који у сваком погледу одговара свим захтевима модерног укуса и грађанства, које зна шта је уметност.

Им јући све то на уму, саградио сам на основу првих атељера у иностранству у мојој кући у Новом Саду у Петефијевој улици бр. 32. Шакав атеље, који уз употребу најновијих шефовина шехнике у погледу удобности, као и својом узорном елегантном опремом заслужује да га свако види.

Мој и до сад признати извршни рад у свом ће уметничком мом скровишту уз примену машина најновијег строја доћи до важности у куд и камо појачаној мери, јер ја сам тврдо уверен, да ће свако, ко жели уметничким укусом израђену фотографију или слику или увеличање слике, мени поверити своје поруџбине у мом новом атељеру сјајнога шила, исто шако, као и до сад или још и у већој мери.

У Новом Саду, Петефијева ул. бр. 32. (у сопственој кући.)

С одличним поштовањем **Дезидерије Вајда**
фотограф.

Цена је листу: на годину К 8, на $\frac{1}{2}$ године К 4, на $\frac{1}{4}$ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се шаље на администрацију „Стармладог“ у Нови Сад (Ujvidek), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ.

(Поједини број 30 пот.)

Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

Власник и издавалац: М. Крстоношић

Штампариа Учитељског Д. Д. „Патошевић“ Нови Сад.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА